

Villkor 2021-12-01

Hyresrättsförsäkring

Bostadsrättsförsäkring

Innehållsförteckning

1. Var försäkringen gäller	4
2. Vem försäkringen gäller för	4
3. Vad är försäkra.....	4
4. Stöld	6
4.1 Stöld ur bostad	7
4.2 Stöld ur eget förråd, garage, lokal, byggnad på annan plats	7
4.3 Stöld ur bil eller båt	7
4.4 Stöld hos Näringsidkare	7
4.5 Stöld på din arbetsplats	7
4.6 Stöld av cykel, barnvagn och rullator.....	8
4.7 Stöld ur förvaringsskåp på gym	8
4.8 Stöld av medförd egendom	8
4.9 Stöld vid rån, väskryckning eller överfall	8
4.10 Låsbyte.....	9
5. Övriga Egendomsskador	9
5.1 Brand och liknande	9
5.2 Läckage	9
5.3 Översvämning	10
5.4 Väder och liknande.....	10
5.5 Andra naturskador	10
5.6 Skada på hushållsmaskin	10
5.7 Elektriskt fel	10
5.8 Livsmedel i kyl och frys.....	10
5.9 Tvätt i tvättmaskin	10
5.10 Skada orsakad av fordon.....	10
5.11 Skada orsakad av vilda djur	11
5.12 Merutgifter när bostaden inte kan användas och hyresbortfall.....	11
5.13 Kristerapi	11
6. Ersättnings- och värderingsregler	11
7. Reseskada	14
7.1 Kostnader vid sjukdom, olycksfall eller nödsituation på resa	14
7.2 Kostnader för läkarvård mm.....	15
7.3 Merkostnader för hem- eller fortsatt resa	15
7.4 Kostnader för hemtransport	15
7.5 Kostnader för närståendes resa till svårt sjuk eller skadad	15
7.6 Merkostnader för logi	15
7.7 När något allvarligt hänt hemma	15

7.8 Försäkringen gäller inte	15
7.9 Nödsituation	16
8. Överfall	17
9. Ansvar	19
10 Rättsskydd	20
Tilläggsförsäkringar	
11. Drulle (Allriskförsäkring för lösöre)	23
12. Utökad reseförsäkring	25
12.1 Avbeställningsskydd	25
12.2 Resestartsskydd	25
12.3 Anslutningsskydd missad anslutning på resa	26
12.4 Missad anslutning vid hemkomst	26
12.5 Outnyttjad resekostnad	26
12.6 Begränsningar	27
12.7 Personförsening	28
12.8 Bagageförsening	28
12.9 Ersättningsresa och förstörd aktivitetsresa	28
12.10 Självriskeliminering för hyrbil	29
12.11 Självriskskydd	29
13. Bostadsrättsförsäkring	29
14. Säkerhetsföreskrifter, begränsningar och andra åligganden	36
15 Avtalet och premien	38
16 Regler i särskilda fall	40
17 Ersättning vid försäkringsskada	41
18. Om du inte är nöjd	42

Hemförsäkring

Försäkringen gäller på det sätt som anges i försäkringsbrev och försäkringsvillkor. Premien beräknas på de uppgifter du lämnade till oss när försäkringen tecknades. Du måste meddela oss om ändringar som har betydelse för försäkringen. Det gäller exempelvis sådana uppgifter som om du flyttar, får ändrade familjeförhållanden eller om försäkringsbeloppet för lös egendom behöver justeras. Kontrollera alltid ditt försäkringsbrev och att uppgifterna stämmer med den omfattning du vill ha.

1. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden. Om du inte är folkbokförd och varaktigt bosatt i Sverige gäller försäkringen enbart för skada som inträffar i Sverige.

Vid resa utanför Norden gäller försäkringen de första 45 dagarna av resan.

2. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som är försäkringstagare, dessutom gäller den för det antal familjemedlemmar som har samma bostad och folkbokföringsadress som du. Det är viktigt att rätt antal personer som ska omfattas av försäkringen - även barnen - finns angivet i försäkringen för att du ska kunna få rätt ersättning vid en eventuell skada. Uppgiften om hur många personer försäkringen gäller för påverkar priset.

Med **bostad** menas här försäkringsstället som anges i ditt försäkringsbrev.

Med **familjemedlem** menar vi make, maka, sambo, barn samt far- och morföräldrar.

Inneboende omfattas inte av försäkringen.

Har du eget barn under 18 år som inte omfattas av försäkringen enligt ovan, då de tex är folkbokförda hos en annan förälder, gäller försäkringen under den tid de vistas hos dig om ersättning inte kan fås från annan försäkring.

När vi i fortsättningen skriver "du", "dig" och "din" avser vi var och en av de personer som försäkringen gäller för. Försäkringen gäller för dig som privatperson och inte för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet. Med annan förvärvsverksamhet avses sådan verksamhet som inte är direkt yrkes- eller tjänsteutövning, men som har till syfte att bereda dig en intäkt av inte alltför ringa storlek eller har karaktär av stadigvarande uppdrag av viss betydelse.

3. Vad är försäkrat

3.1 Försäkringen gäller för:

- Lösöre som du äger, lånar eller hyr och som endast är avsett att användas för ditt privata bruk
- pengar, värdehandlingar och samlingar av frimärken, mynt och sedlar
- egen bekostad fast inredning i lägenhet som du hyr
- husdjur (stöld och brand inte veterinärvård)
- roddbåt, kanot, kajak och vågsurfingbräda
- garage, brygga eller uthus som du ensamt äger och som står på annans mark.

3.2 Vad är inte försäkrat:

- Motordrivna fordon, husvagnar och andra släpfordon. Vatten- eller luftfarkost. Delar till dessa som kan försäkras genom motorfordons-, båt- eller flygförsäkring.
- saker du enligt svensk lag inte har rätt att inneha eller använda
- ekonomisk förlust som tex bedrägerier.

Begreppsförklaring:

Med **lösöre** avser vi alla lösa saker i ditt hem såsom möbler, husgeråd, hemelektronik, kläder, böcker och andra personliga tillhörigheter.

I begreppet **lös egendom** ingår, förutom lösöre, också pengar, värdehandlingar, mynt-, sedel- och frimärkssamlingar, brygga och uthus på annans mark samt fast inredning i hyrd bostad.

Egen bekostad fast inredning i lägenhet som du hyr avser tex om du köpt en tvättmaskin eller en diskmaskin till en lägenhet du hyr.

Bostaden - Till bostaden räknas alla utrymmen som har direkt dörrförbindelse till bostaden.

3.3 Stöldbegärlig egendom

Föremål definierade som stöldbegärlig egendom är saker som är extra attraktiva att stjäla och därför ställs det högre krav på hur du handskas med dem och vart du har dem. Ju dyrare en sak är desto mer försiktig måste du vara med den.

Särskilda aktsamhetskrav

Stöldbegärlig egendom får du ha i din bostad, du får inte ha det i ett förråd. Om du har med dig sakerna på en resa så ska de förvaras i saftybox när du inte använder dem. Du får inte lämna dem utan uppsikt när du är utanför hemmet, tex lämna en mobil på ett cafébord.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

Med stöldbegärlig egendom avses

- Smycken och andra föremål – helt eller delvis av ädel metall
- äkta pärlor
- ädelstenar
- samling av mynt, sedlar eller frimärken (av numismatiskt-/ filatelistiskt värde)
- antikviteter, konstverk, konstföremål och äkta mattor. Med antikviteter avses föremål som har ett förhöjt marknadsvärde på grund av sin art och ålder, i regel minst 100 år. Med äkta mattor avses handknutna så kallade orientaliska mattor, tillverkade i Asien, Nordafrika eller på Balkanhalvön.
- vin, sprit och annan alkoholhaltig dryck
- fick- och armbandsur
- pälsar och pälsverk
- väskor med ett marknadsvärde över 10 000 kronor
- föremål eller samlingar med särskilt samlarvärde
- kameror, optik, projektorer, kikare samt tillbehör till sådan egendom
- apparater för text-, ljud och bildåtergivning (till exempel tv, tv-spel, musikinstrument, kommunikations- och GPS-utrustning) samt tillbehör till sådan egendom
- datorer, datorspel, mobiltelefon och tillbehör till sådan utrustning
- vapen med tillbehör.

3.4 Högsta ersättningsbelopp

På vissa platser och för vissa saker finns det ett högsta ersättningsbelopp. Då är det inte försäkringsbeloppet som gäller utan beloppet som finns angivet. Det kan finnas flera maxbelopp i villkoret än de som anges här under 3.4. Ditt försäkringsbelopp framgår av försäkringsbrevet.

- Lösöre på annan plats än försäkringsstället ersätts högst med totalt 50 000 kr varav stöldbegärlig egendom får högst var värde 30 000 kr
- smycken och armbandsklockor, sammanlagt högst med 200 000 kr
- pengar sammanlagt högst med 6 000 kr
- värdehandlingar sammanlagt högst med 6 000 kr
- mynt-, sedel- och frimärkssamling som du äger, sammanlagt högst med 25 000 kr
- cykel med tillbehör sammanlagt högst med 50 000 kr
- roddbåt, vattensportbräda, kajak, kanot och segeljolle med högst 10 kvm segelyta och utan motor. Av- eller omonterade delar till fordon/farkost, sammanlagt högst med 20 000 kr.
- brygga och uthus på annans mark som du äger, sammanlagt högst med 50 000 kr
- egen bekostad fast inredning i bostad som du hyr, sammanlagt högst med 50 000 kr.

3.5 Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev, för vissa skador finns det en särskild självrisk, den framgår av villkoret under respektive moment, tex stöld av cykel och rättsskydd. Om du har två försäkringar hos oss som behöver utnyttjas för samma skada behöver du bara betala en självrisk, den högsta.

4. Stöld

4.1 Stöld ur bostaden

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse som utförts av någon som olovligen tagit sig in i bostaden.

Försäkringen gäller inte om stölden eller skadegörelsen har utförts av någon som omfattas av försäkringen, bor i bostaden, tagit sig in med nyckel som denne haft tillåtelse att inneha eller blivit insläppt utan att använda tvång eller hot för att komma in.

Särskilda aktsamhetskrav

Dörrar ska vara låsta, alltid när du lämnar hemmet och även om du är hemma och inte kan ha rimlig uppsyn över dörren.

Fönster eller öppningsbara luckor ska vara stängda när du lämnar bostaden.

När du sover ska samtliga fönster i andra rum än det du sover i vara låsta eller stängda och reglade.

Nyckel får inte – lämnas kvar eller gömmas i närheten av bostaden – vara försedd med namn- eller adressuppgifter eller annan uppgift så att obehörig kan avgöra vart nyckeln går. Har du anledning att misstänka att någon obehörig innehar nyckel till bostaden måste du omedelbart byta lås.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

4.1.1 För dig som har stöd i bostaden

Har du stöd i bostaden enligt socialtjänstlagen eller får insatser i bostaden enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade eller får hemsjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen ersätts stöld i bostaden även om gärningsmannen inte olovligen tagit sig in utan befunnit sig i bostaden i sin roll som vårdgivare. Högsta ersättning är 50 000 kronor för lösöre och 5 000 kronor för pengar.

4.2 Stöld ur eget förråd, garage, lokal, byggnad på annan plats

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse som utförts av någon brutit sig in med våld. Högsta ersättning är 50 000 kr.

Du får inte ersättning för stöldbegärlig egendom, pengar och värdehandlingar.

Särskilda aktsamhetskrav

Utrymmet ska vara låst.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

4.3 Stöld ur bil eller båt

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse på egendom i motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon samt i fritidsbåt.

Försäkringen ersätter inte stöld från öppet släpfordon eller släpfordon endast täckt med presenning eller liknande.

Högsta ersättning är 50 000 kr, vid stöld ur nattparkerat fordon är högsta ersättning 10 000 kr. Med nattparkerat fordon, husvagn eller annat släpfordon avses att fordonet eller släpfordonet står parkerat någon gång under tiden 00.00 – 06.00.

Du får inte ersättning för stöldbegärlig egendom, pengar och värdehandlingar.

Särskilda aktsamhetskrav

Fordonet ska vara låst

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

4.4 Stöld hos Näringsidkare

Försäkringen ersätter stöld av och skadegörelse på egendom som du lämnat till näringsidkare eller serviceinrättning för förvaring, reparation eller annan åtgärd om någon olovligen har brutit sig in.

Högsta ersättningsbelopp se avsnitt 3.4.

4.5 Stöld på din arbetsplats

Försäkringen gäller vid stöld av och skadegörelse på egendom som du under arbetstid har med dig till din arbetsplats. Med arbetsplats avses den plats där du utför ditt arbete. Som arbetsplats kan också räknas skola, daghem, fritidshem eller plats för militärtjänst.

Försäkringen ersätter endast stöldbegärlig egendom om den förvarats i låst utrymme och någon brutit sig in med våld. Högsta ersättningsbelopp för stöldbegärlig egendom är 10 000 kr.

4.6 Stöld av cykel, barnvagn och rullator

Försäkringen gäller vid stöld av och skadegörelse på cykel, barnvagn eller rullator. Högsta ersättningsbelopp se avsnitt 3.4.

Särskilda aktsamhetskrav

Cykeln ska alltid vara låst när den lämnas. Barnvagn och rullator ska låsas fast när det går.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

4.6.1 Särskild självrisk

Vid stöld av och skadegörelse på cykel är självrisken 25 % av skadebeloppet, dock lägst 2 000 kronor eller den avtalade självrisken. Den särskilda självrisken gäller inte vid stöld av cykel som förvarats i låst utrymme om någon bryter sig in med våld.

4.7 Stöld ur förvaringsskåp på gym

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse som utförts av någon brutit sig in med våld.

Ersättning lämnas inte för värdehandlingar eller kontanter. Högsta ersättningsbelopp för stöldbegärlig egendom är 5 000 kr.

Särskilda aktsamhetskrav

Förvaringsskåpet ska vara låst

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

4.8 Stöld av medförd egendom

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse på egendom som du medför utan bostaden eller som du checkar in i samband med resa.

Med att egendom är medförd så menar vi egendom du har med dig utanför bostaden. Du och egendomen ska alltså befinna er på samma plats. Om du glömmer kvar eller inte hittar en sak, även om den senare blivit stulen så räknas den inte som medförd.

Stöldbegärlig egendom, kontanter och värdehandlingar ersätts inte.

Högsta ersättningsbelopp se avsnitt 3.4

4.9 Stöld vid rån, väskryckning eller överfall

Försäkringen gäller vid stöld och skadegörelse på egendom som stjäls eller skadas i samband med rån eller som ryckts ifrån dig på ett sådan sätt att du omedelbart uppfattar stölden eller som blir skadad eller förloras i samband med överfall.

Högsta ersättningsbelopp se avsnitt 3.4.

Särskilda aktsamhetskrav

Du ska agera så att du undviker att utsätta dig för risken att skadas. Du ska till exempel inte

- själv tillgripa våld eller hot om våld
- ge dig in i situationer där bråk uppstått eller hotar att uppstå
- uppträda provocerande i tal eller handling.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

4.10 Låsbyte

Försäkringen ersätter kostnad för låsbyte till den egna bostaden om nyckeln förloras vid en ersättningsbar stöldskada och du själv bekostat låsbytet och det är sannolikt att gärningsmannen kan spåra vart nyckeln går.

Försäkringen ersätter inte kostnad för låsbyte om du kan få ersättning från annat håll, exempelvis från fastighetsägaren.

5. Övriga Egendomsskador

5.1 Brand och liknande

Försäkringen gäller för

- Skada genom eld som kommit lös
- skada genom explosion
- skada genom blix
- plötslig skada av sot
- skada av frätande gas som bildats vid oavsiktlig upphettning av plast.

Försäkringen gäller inte för

- Explosionsskada vid sprängningsarbete
- skada genom sot från levande ljus, marschaller och oljelampor.

Särskilda aktsamhetskrav

Du får inte hantera eld, levande ljus eller annan egendom som framkallar stark hetta, glöd, gnista eller låga på sådant sätt att stor risk för brand uppstår. Till exempel ska du inte röka i sängen eller lämna eld eller levande ljus obevakade.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

5.2 Läckage

Försäkringen gäller för skada på lös egendom orsakad av vatten, olja, annan vätska eller ånga som oberäknat strömmar ut från:

- Ledningssystem för vatten, värme eller avlopp (spillvatten)
- anordning ansluten till ovan angivna system, till exempel tvättställ, disk- eller tvättmaskin, värmepanna, oljetank och pool
- invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning (spillvattenledning)
- badrum, duschrum eller annat våtutrymme som har golvbrunn och som är byggt enligt den byggnorm och de branschregler samt branschens råd och anvisningar som gällde vid byggnads- eller installationstillfället
- kyl eller frys vid strömavbrott eller fel på anläggningen
- akvarium eller vattensäng.

Vi ersätter inte:

- skada genom utströmning från rökkanal, ventilationskanal, dräneringssystem, dagvattensystem, stuprör (annat stuprör än ovan nämnt), tak eller takränna
- skada genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten kommer ut ur avloppsbrunn eller avloppsledning (men du kan i vissa fall få ersättning enligt 5.3 Översvämning).

5.3 Översvämning

Vi ersätter skada på löseegendom orsakad av att vatten – till följd av skyfall (minst 1 mm/minut eller 50 mm/ dygn), snösmältning, stigande sjö/vattendrag – strömmar direkt in i byggnad från markytan genom ventil, fönster eller dörröppning eller inomhus tränger upp ur avloppsledning.

5.4 Väder och liknande

5.4.1 Storm, hagel och snötryck

Försäkringen gäller för skada på löseegendom:

- Som är en oundviklig följd av att byggnaden där egendomen finns, skadats av storm (minst 21 m/sekund), hagel eller av flaggstång eller träd som blåst omkull
- som orsakats av att yttertak på byggnaden bryter samman och/eller dess bärande stomme knäcks av snötryck.

Försäkringen gäller inte för skada:

- Som orsakats av snötryck om taket inte har byggts enligt gällande byggnorm och för rådande snözon
- som beror på ingrepp i den bärande stommen, försummat underhåll eller angrepp av röta eller skadeinsekter.

5.5 Andra naturskador

Försäkringen gäller för skada orsakad av

- Jordskalv (minst 4 enligt Richterskalan)
- jordskred, jordras eller bergras
- lavin
- vulkanutbrott.

5.6 Skada på hushållsmaskin

Försäkringen ersätter skada på hushållsmaskin (som inte är byggnadstillbehör) om den brustit eller gått sönder.

5.7 Elektriskt fel

Försäkringen ersätter skada på egendom som orsakas av kortslutning, överslag, överspänning eller annat elektriskt fel.

5.8 Livsmedel i kyl och frys

Försäkringen ersätter skada på livsmedel i kyl och frys som orsakats av temperaturförändring vid strömavbrott eller fel på kyl eller frys.

Högsta ersättning är 5 000 kr.

5.9 Tvätt i tvättmaskin

Försäkringen ersätter skada på tvätt i maskin eller torktumlare vid fel på maskinen

Högsta ersättningen är 5 000 kr.

5.10 Skada orsakad av fordon

Försäkringen gäller för skada på eller förlust av egendom:

- Genom trafikolycka eller haveri med bil, båt, tåg, flygplan, cykel eller annat fordon

- som orsakas av att flygplan eller annat luftfartyg störtar eller att delar från dessa faller ner

Försäkringen ersätter inte skada:

- i samband med tävling
- som är ersättningsbart genom trafikförsäkring

5.11 Skada orsakad av vilda djur

Vi ersätter skada genom vilda djur eller fåglar som tagit sig in i bostaden. Vi ersätter dock inte skada orsakad av insekter, råttor, möss eller andra smågnagare.

Som vilda djur räknas inte husdjur.

5.12 Merutgifter när bostaden inte kan användas och hyresbortfall

Du kan få ersättning för hyresbortfall och merutgifter om:

- Bostad som finns angiven i försäkringsbrevet blir helt eller delvis obrukbar för sitt ändamål på grund av skada som omfattas av försäkringen. Detta gäller dock inte vid sanering av bostadsohyra.
- bostad som du avser att flytta till, enligt bindande avtal, blir helt eller delvis obrukbar för sitt ändamål på grund av egendomsskada som omfattas av försäkringen.

Hyresbortfall

Försäkringen ersätter hyresbortfall som uppstår till följd av att du enligt lag och skriftligt hyresavtal, gällande vid skadetillfället, tvingas sätta ned hyran. Från ersättningen görs avdrag för inbesparade kostnader, till exempel för uppvärmning och belysning.

Merutgifter

Försäkringen ersätts nödvändiga och skäliga merutgifter för kost, logi, resor, magasinering och flytt i samråd med evoli. Del av hyran som hyresvärden är skyldig att sätta ned, avräknas detta belopp.

Ersättning för hyresbortfall och merutgifter lämnas till dess bostaden åter är brukbar, dock under högst 18 månader från skadan.

5.13 Kristerapi

Om du drabbas av psykisk ohälsa som en direkt följd av en skadehändelse som är ersättningsbar i denna försäkring kan du få kristerapi enligt följande. Kristerapi ges av legitimerad psykolog med högst 10 behandlingstillfällen per försäkrad. Kristerapi ges bara i Sverige. Tiden under vilken behandling kan ske är begränsad till 12 månader från olyckstillfället. Behandling och kostnader ska godkännas av oss i förväg.

6. Ersättnings- och värderingsregler

6.1 Beställare

För att skydda dina lagliga rättigheter som konsument är du alltid beställare av en reparation. Detta gäller även om vi har anvisat reparatör.

6.2 Kontant ersättning eller reparation

Vi ersätter din ekonomiska förlust för den egendom som blivit skadad eller stulen. Som

ekonomisk förlust betraktar vi inte exempelvis besvär och olägenheter, förlorad arbetsförtjänst eller resor till eller från skadeplatsen.

Vi har rätt att avgöra

- om skadad eller förlorad egendom ska ersättas kontant, repareras eller ersättas med likadan eller närmast likadan egendom
- var inköp eller reparation ska göras

Vi ersätter inte

- Personliga känslor för egendomen (affektionsvärde)
- besvär av att egendomen inte kunnat användas om vi inte särskilt åtagit oss detta
- kostnad för förbättring eller förändring som du låtit utföra i samband med reparation. Ersättning lämnas inte heller för kostnad för provisorisk reparation.
- skada som består i normal förslitning eller åldersförändring
- egendom som endast fått estetiska skador och som inte innebär en bestående funktionsnedsättning
- värdet av eget arbete lagrat på datamedia eller nedlagt på fotografier, film, inspelningar, dataprogram, modeller, hemmagjorda föremål eller liknande. Sådana föremål ersätts med kostnaden för råmaterialet.

Högsta ersättningsbelopp

Observera att egendom definierad som stödbegärlig egendom, se avsnitt 3.3 är försäkrad med vissa begränsningar enligt försäkringsvillkoret. Ersättningsbelopp för stödbegärlig egendom utanför bostaden är begränsat och viss egendom som är stödbegärlig (till exempel smycken) har även ett högsta belopp vid skada i bostaden. Beloppsbegränsningar återfinns i avsnitt 3.4.

6.3 Om ersatt egendom kommer tillrätta

Vi övertar äganderätten till förlorad egendom som vi har ersatt. Om egendom som vi har ersatt kommer tillrätta ska du genast lämna den till oss. Vill du behålla egendomen får du göra det om du lämnar tillbaka den ersättning du fått.

6.4 Om det blir tvist om värdet

Kan vi inte komma överens om värdet av skada på lösegendom ska – om vi inte enats om annat – ett utlåtande begäras av värderingsperson som är förordnad av Svenska Handelskammaren. Värderingspersonen ska tillämpa försäkringsvillkorens värderingsregler. Din kostnad för sådan värdering är 1 000 kronor plus 10 procent av överskjutande belopp, men högst hälften av arvudet till värderingspersonen. Om värderingspersonen kommer fram till ett högre belopp än vad vi har erbjudit, står vi för hela värderingskostnaden.

6.5 Skada på lösegendom

6.5.1 Grundläggande bestämmelser

Vid skada ska du kunna styrka att du äger det skadade eller förlorade föremålet. Du ska även kunna styrka vad det är värt och hur gammalt det är. Kostnader du haft för att styrka eller framställa krav ersätts inte.

- Värderingen av en skada görs med utgångspunkt från prisläget vid den tidpunkt när du tidigast kan bestämma ditt ersättningsanspråk, men senast två månader från skadedagen.
- kan skadad egendom repareras värderas skadan till den reparationskostnad som är rimlig. Reparationskostnaden ersätts inte om den överstiger värdet på skadad

egendom enligt värderingsreglerna.

- värdering sker utan hänsyn till affektionsvärde, det vill säga utan hänsyn till dina personliga känslor för föremålet. Var uppmärksam på reglerna om underförsäkring. Är du underförsäkrad riskerar du att inte få ersättning för hela värdet av din egendom vid en skada.

6.5.2 Regler vid värdering

Föremål som anges i ersättningstabellen och som före skadan var funktionsdugligt ersätts med utgångspunkt från vad det kostar att i allmänna handeln köpa motsvarande nytt föremål (nypriset). Du får ersättning med så många procent, räknat per påbörjad månad/år, som anges i tabellen. Ersättningstabellen tillämpas inte om det skulle leda till oskäligt resultat, egendomen värderas då enligt 6.5.3 övrig egendom som inte finns i tabell. Smycken värderas enligt 6.5.2.1.

Ersättningstabell

Föremål	Ersättning i procent av nypriset på skadedagen					
	0-6 mån	6 mån-1år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	därefter
Kläder och skor för barn	100%	70%	50%	20%	15%	10%
Skor och stövlar vuxna	100%	80%	40%	20%	15%	10%
Kläder för vuxna	100%	80%	60%	40%	20%	10%
Klockor	100%	100%	100%	100%	60%	20%
Videokamera samt tillbehör till dessa	100%	100%	65%	50%	40%	20%
Skidutrustning	100%	100%	65%	50%	40%	20%
Glasögon även solglasögon	100%	100%	80%	60%	40%	20%
Radio, tv och andra apparater för ljud- och bildåtergivning samt tillbehör till dessa dock inte datautrustning	100%	100%	80%	60%	40%	20%
Kamera med tillbehör	100%	100%	80%	60%	40%	20%
Cykel och barnvagn med tillbehör	100%	100%	80%	60%	40%	20%
Golfutrustning	100%	100%	80%	60%	40%	20%
Päls	100%	100%	80%	60%	40%	20%
Dator, spelkonsoler, smarta armbandsur, aktivitetsarmband, läs och surfplatta och tillbehör till dessa	100%	65%	50%	30%	20%	20%
Telefon, mobiltelefon, smarttelefon, GPS samt tillbehör till dessa	100%	65%	50%	30%	20%	20%
Handverktyg	100%	100%	70%	60%	40%	20%
Väskor	100%	100%	80%	60%	45%	20%
Sport- och fritidsutrustning	100%	100%	80%	60%	45%	20%
Hygien- och skönhetsartikel och andra förbrukningsartiklar	50%	50%	30%	20%	10%	10%
Hemtextilier	100%	100%	80%	60%	40%	20%
Husgeråd	100%	90%	70%	60%	40%	20%
Motordrivna trädgårdsredskap	100%	100%	80%	70%	50%	20%
Möbler	100%	100%	70%	60%	40%	20%

6.5.2.1 Smycken

Smycken och andra föremål – helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar

ersätts med så många procent av nypriset på skadedagen, räknat per påbörjat år, som anges i tabellen nedan. Med nypris menar vi vad det kostar att köpa ett motsvarande nytt smycke i allmän handel. Om motsvarande smycke inte längre finns att köpa nytt i allmänna handeln eller vi bedömer det som oskäligt att tillämpa tabellen, får du ersättning med vad det skulle kosta att köpa motsvarande begagnat smycke på begagnatmarknaden.

Ersättning i procent av nypriset på skadedagen			
0-5 år	5-10 år	10-20 år	20 år och mer
100%	90%	80%	50%

6.5.3 Övrig egendom som inte finns i tabell

Övrig egendom värderas och ersätts till marknadsvärde. Med marknadsvärdet menas vad det kostar att i allmänna handeln köpa motsvarande föremål som det skadade/förlorade föremålet och i samma skick eller, om sådant inte finns att köpa, vad det sannolikt skulle ha kostat om det hade funnits. Samlingar värderas i sin helhet.

Om marknadsvärdet inte kan fastställas enligt definitionen i stycket ovan bestäms det till vad det kostar att anskaffa ett nytt likvärdigt föremål men med avdrag för ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och andra omständigheter. Är marknadsvärdet $\frac{2}{3}$ eller mer av priset för ett nytt likvärdigt föremål gör vi inget värdeminskningsavdrag utan du får ersättning med nypriset om du återanskaffar föremålet inom sex månader (nyprisersättning).

Kontantersättning eller motsvarande föremål

Förlorade eller skadade föremål som inte ska repareras ersätts kontant eller med motsvarande föremål. När du har rätt till nyprisersättning enligt ovan och återanskaffning av motsvarande föremål inte sker inom sex månader får du ersättning med $\frac{2}{3}$ av nypriset. Om egendomen inte återanskaffas inom sex månader från det att detta tidigast kunnat ske görs åldersavdrag från och med första året.

Om värdet minskat, inte enbart genom ålder, slitage och omodernitet, utan dessutom till följd av nedsatt användbarhet för dig, kan ytterligare avdrag göras på grund av detta.

7. Reseskada

7.1 Kostnader vid sjukdom, olycksfall eller nödsituation på resa

Försäkringen gäller om du under resa drabbas av olycksfall, akut sjukdom, akuta tandbesvär, om du hamnar i nödsituation eller om du tvingas avbryta resa på grund av att närstående person avlidit eller blivit allvarligt sjuk eller skadad. Som första sjukdag räknas dagen för första läkarbesöket. Försäkringen gäller dig som privatperson, dvs. inte om det sker under tjänsteresa eller i samband med att du utför tjänst eller annan förvärvsverksamhet under privat resa. Försäkringen gäller inte om du reser till område dit UD avråder. Försäkringen gäller under det första 45 dagarna av resan, och resan ska företas utomlands eller vara avsedd att pågå under minst två dygn.

Kortare besök på hemorten, mindre än 30 dagar, där avsikten är att åka tillbaka till samma resmål, medför inte att en ny 45-dagarsperiod påbörjas.

Med **sjukdom** menas inte sådan försämring av hälsotillståndet som beror på alkohol, narkotiska medel, andra berusningsmedel, sömnmedel eller läkemedel.

Med **olycksfall** menas kroppsskada som drabbar dig ofrivilligt genom plötslig yttre händelse.

Med **närstående** person menas här make, maka, registrerad partner, sambo, barn, syskon, föräldrar, barnbarn, mor- och farföräldrar, svärföräldrar, svärson och svärdotter samt person som har vårdnad om någon inom denna krets.

Med **medresenär** menas person som du bokar och avsett att tillbringa resan tillsammans med om denne också omfattas av denna försäkring. Medresenär kan också vara en utomstående person om du reser i sällskap med endast denna person.

7.2 Kostnader för läkarvård mm

Du får ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader som du under resan (således inte efter återkomsten till hemorten) har för akut läkarvård, sjukhusvård, behandling, hjälpmedel och lokala resor för vård och behandling – allt under förutsättning att det har föreskrivits av behörig läkare. Resor med egen bil ersätts med 20 kr per mil. Vid akuta tandbesvär och vid tandskada till följd av olycksfall får du ersättning – med max 5000 kr – för nödvändig och tillfällig behandling på platsen.

I Sverige ersätts nödvändiga och skäliga kostnader för vård och behandling endast inom offentlig vård och upp till gällande högkostnadsskydd. Ersättningstiden är maximerad till ett år från första läkarbesöket. Behandling av läkare ska i förväg godkännas av oss. Efter bedömning av oss anvisad läkare har vi alltid rätt att kräva att du återvänder till Sverige för behandling.

7.3 Merkostnader för hem- eller fortsatt resa

Om läkare i intyg föreskriver att du eller din medresenär ska resa hem på annan tid eller på annat sätt än planerat, eller inte ska fortsätta en i förväg bokad och betald resa, får du ersättning för nödvändiga och skäliga merkostnader för din hemresa eller för att senare ansluta till den fortsatta resan. Transporten ska i förväg godkännas av oss. Kostnader för att resa tillbaka till den plats där resan avbröts ersätts inte.

7.4 Kostnader för hemtransport av avliden eller begravning

Vid dödsfall lämnas ersättning för kostnad för transport av den avlidne till hemorten i Sverige samt för merkostnad för medförsäkrad medresenärs hemresa. Vid dödsfall utomlands kan istället för hemtransport av den avlidne lämnas ersättning för kostnader för begravning eller kremering på platsen upp till 10 000 kr.

7.5 Kostnader för närståendes resa till svårt sjuk eller skadad

Om läkare bedömer att din skada eller sjukdom är livshotande betalar vi nödvändiga och skäliga kostnader för högst två närståendes resa från hemorten i Sverige och åter inklusive merkostnader för logi. Resan ska i förväg godkännas av oss.

7.6 Merkostnader för logi

Om läkare i intyg föreskriver att du eller din medresenär måste ändra planerad plats för boende eller vara borta längre än planerat, betalar vi dina nödvändiga och skäliga merkostnader för logi upp till 60 dagar från första läkarbesöket.

7.7 När något allvarligt hänt hemma

Om du tvingas avbryta resa på grund av att – närstående person till dig eller din medresenär avlidit eller blivit allvarligt sjuk eller skadad eller – din bostad i Sverige drabbats av oförutsedd och väsentlig skada får du ersättning för nödvändiga och skäliga merkostnader för återresa till hemorten. Resan ska i förväg godkännas av oss. Ersättning betalas bara om återresan är nödvändig. Kostnader för att resa tillbaka till den plats där resan avbröts ersätts inte.

7.8 Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för vård, rese- eller andra kostnader som beror på:

- sjukdom som förelegat eller var känd när resan startade eller ett olycksfall som inträffat innan resan startade
- ett hälsotillstånd för vilket du haft samma eller liknande symptom inom tre månader före avresan. Försäkringen gäller dock om hälsotillståndet akut försämras under resan och detta inte var förutsägbart eller förväntat.

Försäkringen gäller inte för vård-, rese- eller andra kostnader som har samband med läkarkonsultation eller behandling/- operation som var planerad innan resan påbörjades.

Försäkringen gäller inte vid sjukdom eller olycksfall som uppkommit vid:

- deltagande i kampsport med kroppskontakt
- fallskärms hoppning, glid- eller skärmflygning
- sportdykning - om du saknar internationellt dykcertifikat
- deltagande i tävling eller organiserad träning med motorfordon
- för sjukdom eller olycksfall som inträffar i områden som är på 5 000 meters höjd eller högre
- deltagande i sport och idrott om du fått ersättning eller sponsring med ett belopp som överstiger ett prisbasbelopp per år.

Försäkringen gäller inte heller på expeditioner, det vill säga speciellt riskfyllda resor till områden med dålig infrastruktur, långt till närmaste sjukhus eller där vård och transport är svåråtkomligt. Exempel på expeditioner är: resor till Arktis, Antarktis, Sibirien, Amazonas, Himalaya, Anderna och Nord-Kanadas vildmark – skidturer på Grönland, cykling genom Saharaöknen och toppturer i Alperna.

Försäkringen gäller inte för kostnad

- som har samband med graviditet och som uppstått efter den 28:e veckan av graviditeten
- som är förorsakad av att fartyg eller flygplan på grund av din skada måste ändra sin färdplan
- för privat sjukvård i Sverige. För den som inte har rätt till ersättning från allmän försäkringskassa betalar vi bara kostnad som skulle ha ersatts om rätten hade funnits.

7.9 Nödsituation

Om du befinner dig i ett område utomlands där det utbryter krig eller krigsliknande tillstånd, uppkommer en naturkatastrof (t.ex. jordskalv eller vulkanutbrott) eller utbryter epidemi, ersätter vi nödvändiga och skäliga merkostnader för evakuering till Sverige om förhållandena är sådana att UD rekommenderar alla svenska medborgare att lämna området eller avråder svenska medborgare från att resa dit. När UD avråder från resor till området, men inte rekommenderar att svenska medborgare ska lämna området, gäller försäkringen med ett maxbelopp på 10 000 kr per person. Om UD inte lämnar sådan rekommendation eller gör sådan avrådan men vi bedömer att du måste evakuera ett område ersätter vi nödvändiga och skäliga merkostnader (max 2 000 kr per försäkrad) för att du ska ta dig till en säkrare plats.

8. Överfall

8.1 Försäkringen gäller

Försäkringen gäller för dig som privatperson om du själv har utsatts för

- misshandel genom uppsåtligt fysiskt våld som inte är ringa
- sexualbrott enligt 6 kap 1–2 §§, 3 § 2 st och 4–6 §§ brottsbalken.

Ersättning lämnas med ett fast ersättningsbelopp. Utöver det fasta ersättningsbeloppet kan du få ersättning för tandskadekostnader och medicinsk invaliditet. Rätt till medicinsk invaliditet föreligger när skadan är läkt, normalt tidigast ett år efter skadedagen. Om någon närstående till dig dödsats genom mord eller dråp lämnar vi anhörigersättning med ett fast belopp.

8.2 Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte för skada som

- har inträffat i, eller har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning, praktiktjänstgöring eller annan förvärvsverksamhet
- har inträffat på resa till eller från arbetet
- är godkänd, eller kan godkännas som arbetsskada eller ersättas inom ramen för statligt personskadeskydd
- du har tillfogats av någon som också omfattas av denna försäkring
- du har tillfogats i samband med att du gjort dig skyldig till brottslig handling som kan leda till dagsböter eller fängelse, eller som har samband med brottslig handling som du utfört, medverkat till eller främjat
- du har tillfogats i samband med aktivt deltagande i slagsmål, gängbråk, upplopp och liknande
- gärningsmannen har tillfogat dig i sin tjänsteutövning och som dennes arbetsgivare enligt skadeståndslagen är skyldig att ersätta (arbetsgivarens principalansvar).

Särskilda aktsamhetskrav

Du ska agera så att du undviker att utsätta dig för risken att skadas. Du ska till exempel inte

- själv tillgripa våld eller hot om våld
- ge dig in i situationer där bråk uppstått eller hotar att uppstå
- uppträda provocerande i tal eller handling. Aktsamhetskraven ovan tillämpas inte vid sexualbrott.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

8.3 Ersättningsbelopp

Brott	Ersättning
Misshandel som inte är ringa	8 000 kr
Misshandel med tillhyggen eller med upprepade sparkar mot liggande person eller misshandel i hemmet	12 000 kr
Grov misshandel	30 000 kr
Grov misshandel medförande livshotande skada	70 000 kr
Våldtäkt	100 000 kr
Våldtäkt mot barn under 15 år	150 000 kr
Övriga sexualbrott enligt 6 kap 2 §, 3 § 2 st och 5-6 §§ brottsbalken	30 000 kr

8.4 Tandskada

Vid behov av tandläkarvård till följd av överfallet ersätts nödvändiga och skäliga kostnader för behandling som utförts av tandläkare och som omfattas av statligt tandvårdsstöd. För tandbehandling hos tandläkare som inte är ansluten till Försäkringskassan i Sverige ersätter försäkringen den avgift du skulle ha haft om tandläkaren varit ansluten till Försäkringskassan i Sverige.

Behandling och arvode ska ha godkänts av oss i förväg. Ersättning lämnas för kostnader för behandling inom fem år från överfallet. Måste slutbehandlingen på grund av din ålder uppskjutas till senare tidpunkt, ersätts även kostnader för den uppskjutna behandlingen under förutsättning att vi innan du fyllt 25 år godkänt den uppskjutna behandlingen. Slutbehandlingen måste sedan ske innan du fyller 30 år. Ersättning lämnas endast för en slutbehandling per skada. Med tandskada menas även skada på tandprotes som var på plats i munnen när protesens skadades.

8.5 Invaliditetsersättning

Försäkringen gäller för medicinsk invaliditet. Med medicinsk invaliditet menas en för framtiden bestående nedsättning av kroppens totala rörelse och funktionsförmåga. Bedömningen görs utifrån vad som objektivt kan fastställas och utan hänsyn till yrke och fritidssysselsättning. Som medicinsk invaliditet räknas även bestående värk och förlust av sinnesfunktion eller inre organ. Försäkringen ersätter medicinsk invaliditet för bestående men orsakade av överfallsskadan. Den medicinska invaliditeten bestäms enligt det medicinska tabellverk som fastställs av Svensk Försäkring och gällde vid skadetillfället.

8.6 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp från överfallsförsäkringen är 1 000 000 kr.

9. Ansvar

9.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller när någon kräver att du ska betala skadestånd för en person- eller sakskada som kan utredas genom ansvarsförsäkringen och som du orsakat under försäkringstiden och som du enligt gällande skadeståndsrätt är skyldig att betala. Försäkringen gäller för dig som privatperson.

9.2 Skada orsakad av barn

Barn upp till fyraårsåldern blir normalt inte skadeståndsskyldiga för skador som de orsakar. Om barnet inte uppnått sådan ålder, bedömer vi barnets ansvar som om barnet uppnått fyraårsåldern. Detta gäller inte i den mån ersättning för skadan kan utgå från annan eller från annan försäkring.

9.3 Skada på bostad

Försäkringen gäller för skada på bostad, hotellrum eller liknande som du hyr, lånar eller innehar med bostadsrätt (om tillägg för "Bostadsrättsförsäkring" tecknats).

Skadan ska ha uppkommit genom:

- brand, explosion
- utströmning av vätska, ånga eller gas från ledningssystem, kyl- eller frysanläggning, vattensäng eller akvarium. Har skadan uppkommit på annat sätt omfattar försäkringen endast
- vatten- och avloppssystem och därtill anslutet sanitetsgods såsom tvättställ, badkar, toalettstol och bidé
- glas i fönster och dörrar
- kyl, sval, frys, spis, disk- och tvättmaskin
- maskinella anordningar i tvättstuga utanför bostaden. Vid resa gäller försäkringen även för skada på inventarier i hotellrum eller annan hyrd eller lånad bostad.

9.4 Undantag

Försäkringen ersätter inte skada

- som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet
- som du orsakat uppsåtligen eller skada som uppstått i samband med att du utför uppsåtlig gärning som enligt svensk lag kan leda till fängelse. Undantaget tillämpas inte för någon som var i sådant sinnestillstånd som avses i 30 kap 6 § brottsbalken eller var under 12 år vid skadetillfället.
- som du orsakat genom grov oaktsamhet enligt 6 kap 1a § brottsbalken. Undantaget tillämpas inte för någon som var i sådant sinnestillstånd som avses i 30 kap 6 § brottsbalken eller var under 12 år vid skadetillfället.
- som uppkommit på grund av slitage eller vanvård
- som tillfogats försäkrad person eller någon som tillhör samma hushåll som du
- som du är ansvarig för i egenskap av ägare eller innehavare av fastighet, tomträtt, ägare av byggnad på arrenderad mark, bostadsrättslägenhet eller lägenhet som inte omfattas av denna försäkring. Undantaget avser inte obebyggd tomt som du äger för eget privat bostadsändamål
- som du är ansvarig för som ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn, annat släpfordon då skadan uppkommit i följd av trafik med fordonet. Undantaget avser inte motordriven rullstol och inte heller trädgårdsredskap för privat bruk som inte är registreringspliktigt.
- som du är ansvarig för som ägare, brukare eller förare av vatten- eller luftfarkost. Undantaget avser inte paddelkanot, roddbåt upp till 5 meter och vågsurfingbräda.

- som kan ersättas genom annan försäkring
- på egendom som du hyrt, lånat, bearbetat, reparerat eller på annat sätt tagit mer än helt tillfällig befattning med
- som uppkommit genom en förälders skadeståndsansvar enligt 3 kap. 5 § skadeståndslagen.

9.5 Hur vi tar hand om skadeståndskrav

Om du krävs på ersättning på grund av skada som kan omfattas av försäkringen och beräknas överstiga försäkringens självrisk

- ska du anmäla kravet till oss utan dröjsmål och följa våra anvisningar
- utreder vi om du är skadeståndsskyldig
- förhandlar vi med den som kräver skadestånd
- för vi din talan vid rättegång och svarar i så fall också för rättegångskostnader
- betalar vi det skadestånd som du är skyldig att utge.

Blir det rättegång ska du genast underrätta oss om det och följa våra anvisningar. Vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäligen och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Om vi inte får underrättelse om rättegången eller om våra anvisningar inte följs blir inte domen bindande för oss.

9.6 Högsta ersättningsbelopp

Vid personskada betalar vi högst 5 000 000 kronor per skadetillfälle.

Vid sakskada betalar vi högst 5 000 000 kronor per försäkringsår.

Detta gäller även om:

- flera av dem som försäkringen gäller för är skadeståndsskyldiga
- flera skador uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

10 Rättsskydd

10.1 Vem försäkringen gäller för

Rättsskyddet i din hemförsäkring gäller för dig i egenskap av privatperson och avser händelser i privatlivet, men gäller inte för dig i din egenskap av ägare till fastighet eller innehavare av tomträtt.

10.2 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist

- som kan prövas som tvistemål av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen

Begränsning

Försäkringen gäller inte om tvisten kan prövas av annan nämnd, myndighet eller instans än ovan angivna. Om tvisten kan prövas eller handläggs av någon annan nämnd, myndighet eller instans än ovan angivna ersätts endast kostnader som har uppkommit efter sådan prövning. Försäkringen gäller inte heller för brottmål, se dock avsnitt 10.4, eller ärenden som handläggs enligt Lagen om domstolsärenden.

10.3 När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

10.3.1 Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och om den gällt under en sammanhängande tid av minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss, om du tidigare har haft samma slags försäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig denna tid. Tvist anses uppstå vid den tidpunkt när en part aktivt, helt eller delvis, avvisat ett framställt krav.

10.3.2 Om du inte har haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft sådan så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

10.3.3 Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskydds försäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd genom denna försäkring om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år. Om rättsskydd beviljas tillämpas den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande försäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.

10.4 Var försäkringen gäller

Du kan få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat

- inom Norden, och om tvisten prövas inom Norden
- utom Norden, när du varit på resa som reseförsäkringen gäller för och tvisten gäller dig i din egenskap av resenär. Försäkringen gäller även för dig som förare eller brukare av motorfordon, husvagn, annat släpfordon eller fritidsbåt, segelbräda som du tillfälligt lånat eller hyrt utanför Norden. Rättsskyddet gäller då även för brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för
  - brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter
  - vållande till annans död samt
  - vållande till kroppsskada eller sjukdom.

10.5 Undantag

Försäkringen gäller inte för tvist

- där värdet av vad som yrkas inte överstiger ett halvt prisbasbelopp och därmed ska handläggas enligt reglerna 1 kap 3d § rättegångsbalken, sk småmål. Detta gäller också vid tvist utomlands även om motsvarande bestämmelse saknas.
- med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med. Har du hem- eller villahemförsäkring gäller dock försäkringen för tvist om vårdnad, umgänge, underhåll till barn och barns boende om tvisten uppkommit tidigast ett år efter det att äktenskapet, partnerskapet eller samboförhållandet upphörde
- som har anknytning till din nuvarande eller tidigare anställning, yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet inbegripet åtgärder för avveckling eller överlåtelse av verksamhet
- som har samband med borgensåtagande som du gjort, lån eller avtal som du träffat till förmån för någon avseende dennes förvärvsverksamhet eller tilltänkta verksamhet
- som har samband med handel med aktier, optioner, obligationer, fondandelar, värdepapper, värdetransaktioner eller valutor
- som väcks med stöd av Lagen om grupprättegång och du är käredepart
- angående klander av bodelning, testamente eller arvsskifte, ogiltigförklaring eller tolkning av testamente, kränkning av laglott och andra arvstvister gäller försäkringen inte innan talan har väckts i domstol.
- som har samband med överlåtna krav
- som gäller ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning
- som gäller fordran eller anspråk som överlåtits på dig, om det inte är uppenbart

- att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom
- som gäller dig som har nyttjanderätt för, är ägare, delägare eller innehavare till annan fastighet, lägenhet, tomträtt eller bostadsrätt än den som anges i försäkringsbrevet.
- som gäller köp av lägenhet, bostad, fastighet eller del därav utanför Norden samt för upplåtelse av nyttjanderätt till dessa, till exempel så kallad time-share
- som gäller dig som ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, vatten- eller luftfarkost
- som gäller anspråk mot dig på grund av gärning som föranlett att du delgivits misstanke eller åtalats för brott som kräver uppsåt för straffbarhet
- om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad
- som gäller personskadereglering vid försäkringsbolag om skadelidande inte väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren (gäller ersättning genom trafik-, ansvars-, överfallsskydds-, sjuk- och/eller olycksfallsförsäkring)
- som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av ansvarsförsäkring. Detta gäller oavsett om sådan försäkring var gällande eller inte

10.6 Vilket ombud du kan välja

För att försäkringen ska gälla måste du anlita ombud. Denne måste vara lämplig med hänsyn till de krav som kan ställas på ett ombud enligt svensk lag och praxis samt vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller på advokatbyrå eller kunna visa att denne har särskild lämplighet för uppdraget. Vi har rätt att begära prövning av skäligheten av advokats eller biträdande jurists arvode och andra kostnadsanspråk hos Svensk Försäkrings och Sveriges advokatsamfunds Ombudskostnadsnämnd. Ombudet och bolaget förbinder sig att godta utfallet av en sådan prövning. En förutsättning för att du ska få anlita ombud som inte är knuten till advokatbyrå är att ombudet förbundit sig att i händelse av tvist godta Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågors prövning av dennes arvode och övriga kostnader i ärendet. I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som vi godkänner.

10.7 Vilka kostnader försäkringen ersätter

Genom försäkringen ersätts nödvändiga och skäligen kostnader vid tvist om du inte kan få dem betalda av motpart eller staten. Med nödvändiga och skäligen kostnader menas bland annat att kostnaderna måste stå i rimlig proportion till det belopp tvisten gäller. Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering av uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkningen ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten samt bifogas dom, beslut eller förlikningsavtal. Betalning á conto kan utgå först efter särskild prövning och högst var sjätte månad. Á conto kan endast utgå om ärendet är särskilt omfattande eller långvarigt.

10.7.1 Försäkringen ersätter

- ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen. Ombuds tidsspillan ersätts högst i enlighet med Domstolsverkets föreskrifter angående beräkning av ersättning för tidsspillan.
- nödvändiga och skäligen kostnader för utredning som anskaffats före rättegång och efter det att tvist uppstått, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud
- kostnader för bevisning i rättegång och i skiljedomsförfarande

- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstolsprövning eller skiljedomsförfarande
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats
- kostnader som uppkommer för medlare som rätten förordnat.

10.7.2 Försäkringen ersätter inte

- kostnader för eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad
- kostnader för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud eller byter ombud
- merkostnader som uppstår genom att du eller ditt ombud gör sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt handlar försumligt
- ersättning till skiljemän
- kostnader som i avvaktan på prövning av liknande mål inte ersätts enligt 10 § 9 punkten rättshjälpslagen
- ombudskostnader som får anses ingå i skadestånd som tillerkänts försäkrad
- kostnad för indrivning av obetald fordran.

10.8 Självrisk

Självrisk är 25 % av kostnaden.

10.9 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 250 000 kr. Bevisning och egna utredningskostnader ersätts med högst 45 000 kronor.

Endast en tvist anses föreligga om:

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stödjer sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter
- Således kan en tvist anses föreligga även om yrkandena inte stödjer sig på samma rättsliga grund.

Om flera tvister uppkommer ska dessa räknas som en tvist om de enligt 14 kap RB handläggs eller skulle ha kunnat handläggas gemensamt i en rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen.

10.10 Återkrav

I den mån ersättning lämnats på grund av försäkringen inträder vi i din rätt mot annan.

Tilläggsförsäkringar

11. Drulle (Allriskförsäkring för lösöre)

Kan tecknas som tillägg till hemförsäkringen vilket då framgår av försäkringsbrevet.

11.1 Försäkrad egendom

Försäkringen gäller för försäkrad lös egendom, se avsnitt 3 Vad är försäkrat.

11.2 Försäkrade skadehändelser

Försäkringen gäller för

- förlust eller skada på försäkrad egendom. Förlusten eller skadan ska ha uppkommit genom en plötslig och oförutsedd yttre händelse. Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsedd).

Försäkringen gäller inte för

- skadehändelser som omfattas av grundskyddet
- skada som uppkommit genom förslitning, självsprickor, vittring eller åldersförändring, vare sig skadan visar sig successivt eller plötsligt
- skada eller förlust till följd av felaktigt handhavande, bearbetning, reparation eller rengöring
- skada på eller förlust av
  - lånad eller hyrd egendom (dock omfattas lånad och hyrd egendom från skola eller landsting)
  - kontanter och värdehandlingar samt mynt-, sedel- eller frimärkssamlingar av numismatiskt eller filatelistiskt värde
  - djur eller skada och förlust orsakad av djur eller insekter
  - cykel, fallskärm, modellflygplan samt utrustning och delar till dessa
  - paddelkanot, kajak eller vågsurfingbräda
  - brygga eller uthus på annans mark – egen bekostad fast inredning i bostad
  - låsbyte
  - golfutrustning
  - egendom som förlagts
  - stöldbegärlig egendom som lämnats kvar, glömts eller förvaras i exempelvis bil, båt, tält och husvagn
  - stöldbegärlig egendom, som förlorats ur garage, uthus, källare och vindsförråd i flerfamiljshus eller ur resgoods som är incheckat eller polletterat.

Särskilda aktsamhetskrav

Egendom ska handhas på ett efter omständigheterna tillfredställande sätt så att den inte riskerar att skadas eller förloras. Aktsamhetskravet varierar beroende på egendomens art och värde.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

11.3 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp i din bostad är 100 000 kr.

Utanför din bostad är högsta ersättningsbelopp 50 000 kr varav stöldbegärlig egendom högst får vara värd 30 000 kr.

11.4 Självrisk

Självriskan är densamma som hemförsäkringens grundsjälvrisk och framgår av ditt försäkringsbrev.

12. Utökad reseförsäkring

Om det framgår av försäkringsbrevet att du tecknat utökad reseförsäkring så gäller utöver resevillkoret avsnitt 7 även detta.

Med **sjukdom** menas inte sådan försämring av hälsotillståndet som beror på alkohol, narkotiska medel, andra berusningsmedel, sömnmedel eller läkemedel.

Med **olycksfall** menas kroppsskada som drabbar dig ofrivilligt genom plötslig yttre händelse.

Med **närstående** person menas här make, maka, registrerad partner, sambo, barn, syskon, föräldrar, barnbarn, mor- och farföräldrar, svärföräldrar, svärson och svärdotter samt person som har vårdnad om någon inom denna krets.

Med **medresenär** menas person som du bokar och avsett att tillbringa resan tillsammans med om denne också omfattas av denna försäkring. Medresenär kan också vara en utomstående person om du reser i sällskap med endast denna person.

12.1 Avbeställningsskydd

Om du före avresan måste avbeställa researrangemanget på grund av

- olycksfall, akut sjukdom eller dödsfall som drabbat dig, ditt resesällskap, närstående (se avsnitt 7.1) person till någon av er eller person som du tänkt besöka under resan.
- en oförutsedd händelse (t.ex. brand) som orsakat väsentlig skada i den bostad som anges i försäkringsbrevet får du ersättning för de kostnader som inte återbetalas enligt av researrangör eller transportföretag fastställda bestämmelser eller, om sådana saknas, de av Sveriges Resebyråförening och Researrangörsföreningen i Sverige utfärdade allmänna resevillkor samt de av Föreningen Sverige Turism antagna villkor för uthyrning av stugor och lägenheter. Resans utgångspunkt ska vara Norden.

Om ni är fler som deltar i researrangemanget får du ersättning endast för den del av kostnaderna som gäller dig. Detta gäller oavsett vem som betalt researrangemanget. För att försäkringen ska gälla krävs att du tillhandahåller läkarintyg från ojävig läkare och andra handlingar som kan vara av betydelse vid skaderegleringen. Av läkarintyget ska framgå när du insjuknade, vilken diagnos läkaren ställt samt att avrådan från att resa skett före planerat avresedatum. Högsta ersättning är 40 000 kr per person dock högst 120 000 kr sammanlagt.

Undantag

Försäkringen gäller inte

- researrangemang som slutbetalats före försäkringens början
- för resor till land eller område dit UD på grund av säkerhetsläget avråder från att resa
- vid sjukdom som förelåg redan när researrangemanget beställdes och/eller slutbetalades. Detta gäller även olycksfall som inträffat redan då. Försäkringen gäller dock om hälsotillståndet akut försämrats och detta inte var förutsägbart eller förväntat
- vid sjukdom som är under utredning när researrangemanget beställdes och/eller slutbetalades
- vid sjukdom eller olycksfall som orsakats av graviditet efter den 28:e veckan av graviditeten
- för ett planerat vårdbehov eller för komplikationer av ingrepp eller operation.

Särskilda aktsamhetskrav

Avbeställning av resan ska ske omedelbart när sjukdom/ skada blir känd. Försäkringen ersätter inte kostnader som uppkommit genom att försäkringstagaren har dröjt med avbeställningen av sin resa.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

Norden får du ersättning för nödvändiga och skäliga merkostnader för att ansluta dig till resan under förutsättning att

- den privatbil som du åkte med råkat ut för väderlekshinder, trafik hinder eller blivit köroduglig genom trafikolycka
- allmänt färdmedel försenas eller ställs in p.g.a. väderlekshinder, tekniskt fel, trafik hinder eller trafikolycka.

Är anslutning till resan på utresan från Norden inte möjlig kan du istället få ersättning för den uteblivna resans pris. Avdrag görs för kostnader som kan återfås av researrangör eller transportföretag. Högsta ersättning är 20 000 kr per person.

12.3 Anslutningsskydd missad anslutning på resa

Vid försenat flyg som medför missad anslutningsflyg ersätts nödvändiga och skäliga merkostnader för att kunna ta dig vidare på resan, samt eventuella merkostnader för logi. Högsta ersättning är 20 000 kr per person.

12.4 Missad anslutning vid hemkomst

Försäkringen gäller även om det flyg du reser med är försenat vid återkomsten till utgångspunkten för resan i Norden och du därför inte hinner med en bokad och betald anslutning, ex. tåg, till hemorten. Högsta ersättning är då 1 500 kr per person.

Särskilda aktsamhetskrav

En förutsättning är att du vid bokning av resan säkerställt att du har tillräcklig marginal mellan flygningarna för att hinna hantera eventuella säkerhets- och visumkontroller, bagageincheckning eller liknande. Inom Europa ska du ha minst två timmars marginal medan du i övriga världen ska ha tre timmar mellan flygen.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

12.5 Outnyttjad resekostnad

Om din påbörjade resa avbryts eller inte kan utnyttjas för att du drabbas av sjukdom eller olycksfall och – blir intagen på sjukhus eller – blir ordinerad vila inomhus eller – måste åka hem i förtid får du ersättning för outnyttjad resekostnad.

Om din påbörjade resa avbryts för att närstående person till dig i Sverige avlidit, blivit allvarligt sjuk eller skadad och du reser hem får du ersättning för outnyttjad resekostnad. Om din påbörjade resa avbryts och inte kan utnyttjas därför att din medresenär drabbats av sjukdom eller olycksfall som leder till att han/hon – blir intagen på sjukhus eller – avlider eller – måste resa hem i förtid och du också reser hem får du ersättning för outnyttjad resekostnad. Är den drabbade under tolv år utgår ersättning till ytterligare en vuxen medförsäkrad medresenär. Det krävs att en läkare på förhand godkänner hemresan eller intygar att du har sådan skada eller sjukdom att du skriftligen ordinerats vila inomhus. Som första sjukdag räknas dagen för första läkarbesöket. Saknas ordination om antal sjukdagar i läkarintyg eller journalhandling eller om ordination klart överstiger normal rekommenderad vila kan antalet sjukdagar beräknas enligt följande schablon:

- Förkyllning med feber högst 3 dagar
- Bihåleinflammation högst 3 dagar
- Öroninflammation högst 3 dagar
- Magbesvär högst 3 dagar
- Vattkoppor högst 4 dagar

- Influensa högst 4 dagar
- Lunginflammation högst 4 dagar
- Fraktur hand/underarm 1 dag
- Ledbandsskada knä 1 dag
- Överarmsfraktur 3 dagar
- Axelledsluxation 3 dagar
- Fraktur underben/fotled 3 dagar
- Korsbandsskada 3 dagar
- Revbensfraktur 3 dagar
- Nyckelbensfraktur 3 dagar
- Axelfraktur 6 dagar
- Knäfraktur, inkl. knäskål 7 dagar
- Kotfraktur 8 dagar
- Höft/lårbensfraktur 10 dagar
- Skallfraktur 10 dagar
- Bäckensfraktur (ej spricka) 14 dagar

Med resekostnad menas – före skadetillfället erlagt belopp för resa, logi, evenemang, t.ex. konsert, sportevent, liftkort och utflykter – före avresan från hemorten i Sverige erlagt belopp för kost – vid resa med egen bil – 20 kr/mil för närmaste färdväg från resans start till platsen där resan avbryts och åter, dock högst 500 mil. Följer flera personer med i bilen minskas ersättningen i förhållande till antalet resenärer. Som resekostnad räknas inte resa eller del av resa som betalats på annat sätt än med pengar eller presentkort, ex. bonuspoäng

Härifrån avräknas belopp som du kan återfå från arrangör, trafikföretag, hotell eller annan. Ersättning för outnyttjad resekostnad utgår med så stor del av resekostnaden som svarar mot förhållandet mellan antalet outnyttjade dagar och resans totala antal dagar, dock högst 1 200 kr per person och dag och sammanlagt 40 000 kr per person. Ersättning för outnyttjad resekostnad utgår inte om rätt till ersättningsresa föreligger enligt 12.9.1. Ersättning lämnas inte till avlidens dödsbo.

12.6 Begränsningar

Försäkringen gäller inte för vård, rese- eller andra kostnader som beror på:

- sjukdom som förelegat eller var känd när resan startade eller ett olycksfall som inträffat innan resan startade
- ett hälsotillstånd för vilket du haft samma eller liknande symptom inom tre månader före avresan. Försäkringen gäller dock om hälsotillståndet akut försämras under resan och detta inte var förutsägbart eller förväntat.

Försäkringen gäller inte för vård-, rese- eller andra kostnader som har samband med läkarkonsultation eller behandling/- operation som var planerad innan resan påbörjades.

Försäkringen gäller inte vid sjukdom eller olycksfall som uppkommit vid:

- deltagande i kampsport med kroppskontakt
- fallskärmshoppning, glid- eller skärmflygning
- sportdykning - om du saknar internationellt dykcertifikat
- deltagande i tävling eller organiserad träning med motorfordon
- för sjukdom eller olycksfall som inträffar i områden som är på 5 000 meters höjd eller högre
- deltagande i sport och idrott om du fått ersättning eller sponsring med ett belopp som överstiger ett prisbasbelopp per år.

Försäkringen gäller inte heller på expeditioner, det vill säga speciellt riskfyllda resor till områden med dålig infrastruktur, långt till närmaste sjukhus eller där vård och transport är svåråtkomligt. Exempel på expeditioner är: resor till Arktis, Antarktis, Sibirien, Amazonas, Himalaya, Anderna och Nord-Kanadas vildmark – skidturer på Grönland, cykling genom Saharaöknen och toppturer i Alperna.

12.7 Personförsening

Om det allmänna färdmedel som du reser med blir mer än sex timmar försenat till slutdestinationen får du ersättning med – 500 kr efter 6 timmar

ytterligare 500 kr per 12 timmar därutöver. Högsta ersättning är 5 000 kr per person. Intyg från researrangör eller transportföretag om förseningen ska kunna uppvisas.

Undantag

Ersättning för personförsening utbetalas inte om ersättning lämnas enligt 12.2 Resestartsskydd, 12.3 Missad anslutning eller 7.9 Nödsituation.

12.8 Bagageförsening

Om ditt incheckade bagage blir försenat efter din ankomst till resmålet (gäller inte hemresa) får du per kolli (endast en person per kolli) ersättning med

- 750 kr efter 6 timmars försening eller
- 1500 kr efter 24 timmars försening eller
- 2000 kr efter 48 timmars försening.

Högsta sammanlagda ersättning är 5000 kr. Anmälan ska göras till transportören som ger dig en så kallad PIR-rapport eller liknande som används som underlag för skadeanmälan.

12.9 Ersättningsresa och förstörd aktivitetsresa

12.9.1 Ersättningsresa

Om ditt påbörjade researrangemang avbryts eller inte kan utnyttjas för att du drabbas av sjukdom eller olycksfall och – blir intagen på sjukhus mer än halva den planerade restiden* eller – måste återvända hem i förtid under restidens* första hälft får du ersättning med vad researrangemanget kostat för dig.

Om ditt påbörjade researrangemang inte kan utnyttjas därför att din medresenär drabbas av sjukdom eller olycksfall som leder till att han/hon under mer än halva den planerade restiden* – vårdas på sjukhus eller – att han/hon under restidens första hälft måste resa hem i förtid, och du då också reser hem eller – avlider får du ersättning med vad researrangemanget kostat för dig.

Om ditt påbörjade researrangemang avbryts för att närstående person till dig i Sverige avlidit, blivit allvarligt sjuk eller skadad och mer än halva tiden kvarstår av resan får du ersättning med vad researrangemanget kostat för dig. Om ni är fler som deltar i researrangemanget får du ersättning endast för den del av kostnaderna som gäller dig.

*Restiden är tiden från det att du lämnade den försäkrade bostaden till dess du avsåg att komma hem igen. Hemresa måste på förhand godkännas av en av evoli godkänd läkare. Med sjukdom menas inte sådan försämring av hälsotillståndet som beror på alkohol, narkotiska medel, andra berusningsmedel, sömnmedel eller läkemedel.

Högsta ersättning är 40 000 kr per person dock högst 120 000 kr sammanlagt.

12.9.2 Förstörd aktivitetsresa

Om du under en "aktivitetsresa" (där avsikten är att du dagligen ska ägna dig åt en fysisk aktivitet, såsom ex. skidåkning eller golfspel) drabbas av sjukdom eller olycksfall, som gör att du inte kan utöva aktiviteten, får du ersättning för förstörd aktivitetsresa med så stor del av kostnaden för researrangemanget som svarar mot förhållandet mellan antalet dagar du inte kan utöva aktiviteten och resans totala antal dagar, dock högst 1 200 kr per person och dag och sammanlagt 40 000 kr per person. Aktiviteten ska vara förbetald och framgå på resebevis eller vara helt uppenbar. Sol- och badresa anses t.ex. inte som "aktivitetsresa". Är medresenären som blir sjuk under tolv år får du också ersättning för Förstörd aktivitetsresa. Detta gäller endast för en person utöver den/de som blivit sjuk eller drabbats av olycksfall. För att få ersättning krävs att en av evoli godkänd och läkare på förhand i intyg visar att du varit förhindrad att utöva kommande aktiviteter. Som första sjukdag räknas dagen för första läkarbesöket. Vid resa med egen bil ersätts kostnaden med 20 kr/mil för närmaste färdväg från resans utgångspunkt till resmålet eller platsen där resan avbröts och åter, dock högst 500 mil. Följer flera personer med i bilen minskas ersättningen i förhållande till antalet resenärer.

Undantag och begränsningar

Om du får ersättning via 12.9.1 eller 12.9.2 så får du inte ersättning för Outnyttjad reskostnad enligt 12.5. Begränsningarna angivna i 12.6 gäller även för avsnitt 12.9.1 och 12.9.2 i sin helhet. Ersättning lämnas inte till avlidens dödsbo.

12.10 Självriskeliminering för hyrbil

Om din, för resan specifikt, hyrda personbil utomlands skadas under resan ersätter försäkringen den självrisk du är skyldig att betala till uthyrningsfirman. Om kostnaderna för reparation understiger självrisken ersätter försäkringen i stället reparationskostnaden. Högsta ersättningsbelopp är 10 000 kr per skadetillfälle.

Undantag och begränsningar

Försäkringen gäller endast om du har tecknat försäkring för den hyrda personbilen. Du ska se till att föraren får framföra fordonet enligt lokal lagstiftning i det land fordonet hyrs, och att föraren får framföra fordonet enligt hyreskontraktet.

12.11 Självriskskydd

Utökat reseskydd gäller utan självrisk.

13 Bostadsrättsförsäkring

Om det framgår av ditt försäkringsbrev att du tecknat tilläggsförsäkring för Bostadsrättsförsäkring så ingår även detta. Grundsjälvrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

13.1 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för din bostadsrätt på den adress som anges som försäkringsställe i försäkringsbrevet.

13.2 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som bostadsrättshavare. På samma sätt som försäkringen gäller för dig gäller den även för annan som tillsammans med dig är bostadsrättshavare.

13.3 Försäkrad egendom

Försäkringen omfattar

- egen bekostad fast inredning i bostadsrätten inklusive inglasad balkong eller altan
- tomtmark med växtlighet och staket som ingår i upplåtelsen av bostadsrätten
- uthus, uterum och garage – som du äger – på tomtmark som ingår i upplåtelsen av bostadsrätten
- egendom som tillhör bostadsrättsföreningen och som du är underhållsskyldig för enligt bostadsrättslagen eller din förenings stadgar.

Försäkringen gäller även för dig som innehavare av den bostadsrätt som anges i försäkringsbrevet med de regler som är tillämpliga i avsnitt – 9 Privatansvar och 10 rättsskydd.

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte den del av skadan:

- som kan ersättas genom fastighetens försäkring
- som fastighetsägaren ansvarar för enligt bostadsrättslagen eller din bostadsrättsförenings stadgar.

13.4 Skadehändelser som försäkringen gäller för

13.4.1 Brand och liknande

Försäkringen gäller för

- Skada genom eld som kommit lös
- skada genom explosion
- skada genom blix
- plötslig skada av sot
- skada av frätande gas som bildats vid oavsiktlig upphettning av plast.

Försäkringen gäller inte för

- Explosionsskada vid sprängningsarbete
- skada genom sot från levande ljus, marschaller och oljelampor.

Särskilda aktsamhetskrav

Du får inte hantera eld, levande ljus eller annan egendom som framkallar stark hetta, glöd, gnista eller låga på sådant sätt att stor risk för brand uppstår. Till exempel ska du inte röka i sängen eller lämna eld eller levande ljus obevakade.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

13.4.2 Läckage

Försäkringen gäller för skada orsakad av vatten, olja, annan vätska eller ånga som oberäknat strömmar ut från:

- ledningssystem för vatten, värme eller avlopp (spillvatten)
- anordning ansluten till ovan angivna system (till exempel tvättställ, diskmaskin eller tvättmaskin, värmepanna, oljetank)
- invändigt stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning för spillvatten
- badrum, duschrum eller annat våtutrymme som har golvbrunn och som är byggt enligt den byggnorm och de branschregler samt branschens råd och anvisningar som gällde vid byggnads- eller installationstillfället

- kyl eller frys vid strömavbrott eller fel på anläggningen
- akvarium eller vattensäng. Vid sådan läckageskada som kan ersättas, omfattas även kostnaderna för att lokalisera och frilägga läckagestället för att möjliggöra reparation av läckan. Detsamma gäller kostnaderna för att återställa det frilagda läckagestället.

Vi ersätter inte:

- skada på den anordning som läckt. Rörledningar med mera kan dock ersättas enligt 13.4.9 hushållsmaskiner
- i våtutrymme – skada på ytskikt inklusive tätskikt genom vilket läckaget uppstått
- den vätska som runnit ut
- skada på bostad genom röta, svamp, rost, frätning eller annan långtidspåverkan om det inte framgår av omständigheterna att skadan uppkommit på grund av utströmning som skett under den tid försäkringen gällt
- skada genom utströmning från rökkanal, ventilationskanal, dräneringssystem, dagvattensystem, stuprör (annat stuprör än ovan nämnt), tak eller takränna
- skada genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten kommer ut ur avloppsbrunn eller avloppsledning (men du kan i vissa fall få ersättning enligt 13.4.3 Översvämning).

13.4.2.1 särskild självrisk

Den särskilda självrisk är 6 000 kr för läckageskador. I följande situationer är istället den särskilda självrisk 20% av skadekostnaden (lägst 6000 kr och max 40 000 kr per skadetillfälle): - läckageskada som uppstått på grund av läckage genom våtisolering/ tätskikt eller vid dess anslutning till installationer eller övriga byggnadsdelar om våtrummet är 20 år gammalt eller äldre.

13.4.3 Översvämning

Vi ersätter skada orsakad av att vatten – till följd av skyfall (minst 1 mm/minut eller 50 mm/ dygn), snösmältning, stigande sjö/vattendrag – strömmar direkt in i byggnad från markytan genom ventil, fönster eller dörröppning eller inomhus tränger upp ur avloppsledning.

Vi ersätter inte:

- skada på båthus, sjöbod, badhytt, tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus
- skada på tomtmark.

13.4.4 Storm

Vi ersätter skada på bostad som blåser sönder vid storm (minst 21 m/sekund). Även vid lägre vindstyrka lämnas ersättning om byggnaden skadas av träd eller flaggstång som blåser omkull.

Vi ersätter inte:

- revetering, puts eller skorstensbeklädnad som skadas på annat sätt än genom att träd eller annat föremål som blåst omkull eller brutits loss
- skada på tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus
- skada på båthus, sjöbod eller badhytt
- skada på tomtmark, till exempel flaggstång eller träd
- skada på fristående carport.

13.4.5 Hagel

Vi ersätter skada på bostad som slås sönder av hagel.

Vi ersätter inte skada på tält eller inglasad byggnad, t.ex. växthus.

13.4.6 Snötryck

Vi ersätter skada bestående i eller orsakad av att yttertaketets bärande konstruktion skadats på grund av snötryck.

Vi ersätter inte:

- Som orsakats av snötryck om taket inte har byggts enligt gällande byggnorm och för rådande snözon
- som beror på ingrepp i den bärande stommen, försummat underhåll eller angrepp av röta eller skadeinsekter. skada på altantak, balkongtak, verandatak eller liknande tak.

13.4.7 Andra naturskador

Försäkringen gäller för skada orsakad av

- Jordskalv (minst 4 enligt Richterskalan)
- jordskred, jordras eller bergras
- lavin
- vulkanutbrott.

Sprickor i byggnad ersätter vi dock endast om de är så allvarliga att de avsevärt minskat funktionsdugligheten. Således ersätts inte till exempel ytliga sprickbildningar.

Vi ersätter inte

- skada på tomtmark eller bostad som orsakats av sättning i mark eller grund
- skada på tomtmark eller bostad som orsakats av sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete,
- inte heller skador orsakade av gruvdrift eller uppläggning av jord- och stenmassor
- skada på tomtmark eller byggnad orsakad av vatten- eller vågerosion.

13.4.8 Skada orsakad av vilda djur

Vi ersätter skada genom vilda djur eller fåglar som tagit sig in i bostaden. Vi ersätter dock inte skada orsakad av insekter, råttor, möss eller andra smågnagare. Som vilda djur räknas inte husdjur.

13.4.9 Hushållsmaskin- och installationsskador

Försäkringen gäller för skada på:

- installationer för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas, el, fiberoptik eller bredband som är avsedda för den försäkrade bostaden, som går sönder
- hushållsmaskin som är byggnadstillbehör, som går sönder

Vi ersätter inte:

- skada på ytskikt inklusive tätskikt
- skada på elslingor i våtrumsgolv
- skada orsakad av rost eller frätning på egendom utanför eller utanpå byggnad
- skada orsakad av rost eller frätning på installation inom byggnad om installationen är äldre än 15 år

- skada genom sprängningsarbete
- skada genom översvämning eller vatten som tränger in i byggnad, se dock 13.4.3 översvämning
- kostnad för rensning eller upptining av ledning
- skada på belysningsarmatur, dränerings- och dagvattensystem, skorsten/rökgång, murverk, ventilationshuv, brunn, simbassäng eller poolduk
- skada som inte inverkar på installationens eller hushållsmaskinens funktion utan enbart består i skönhetsfel
- skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt konsumentköp- eller konsumenttjänstlagen, eller som leverantör eller annan ansvarar för enligt garanti eller liknande utfästelse enligt konsumentköp- eller konsumenttjänstlagen. Vi ersätter dock om den försäkrade visar att den som ansvarar inte avhjälpes eller betalar.

13.4.10 Glasruteskador

Vi ersätter skada på glasrutor som går sönder i bostadens fönster eller dörrar samt inglasad balkong och altan.

Vi ersätter inte

- skada på isolerglas som endast består i att konstruktionen blivit otät
- skada på glas i drivbänkar och inglasad byggnad, t.ex. växthus
- skada genom byggnads- och sprängningsarbete.

13.4.11 Stöld och skadegörelse

Vi ersätter

- stöld av fast monterad egendom utanför eller utanpå byggnaden
- skadegörelse på bostad utifrån
- skadegörelse på bostad inifrån samt stöld av fast monterad egendom inomhus

Försäkringen gäller inte

Försäkringen gäller inte om stölden eller skadegörelsen har utförts av någon som omfattas av försäkringen, bor i bostaden, tagit sig in med nyckel som denne haft tillåtelse att inneha eller blivit insläppt utan att använda tvång eller hot för att komma in.

Särskilda aktsamhetskrav

Dörrar ska vara låsta, alltid när du lämnar hemmet och även om du är hemma och inte kan ha rimlig uppsyn över dörren. Fönster eller öppningsbara luckor ska vara stängda när du lämnar bostaden. När du sover ska samtliga fönster i andra rum än det du sover i vara låsta eller stängda och reglade.

Nyckel får inte – lämnas kvar eller gömmas i närheten av bostaden – vara försedd med namn- eller adressuppgifter eller annan uppgift så att obehörig kan avgöra vart nyckeln går. Har du anledning att misstänka att någon obehörig innehar nyckel till bostaden måste du omedelbart byta lås.

Om du inte följer aktsamhetskraven kan ersättningen sättas ned, se avsnitt 14.2.

13.4.12 Skada orsakad av fordon

Försäkringen gäller för skada:

- Genom trafikolycka eller haveri med bil, båt, tåg, flygplan, cykel eller annat fordon
- som orsakas av att flygplan eller annat luftfartyg störtar eller att delar från dessa faller ner

Försäkringen ersätter inte skada:

- i samband med tävling
- som är ersättningsbart genom trafikförsäkring

13.5 Ersättning

13.5.1 Värdering av skada på bostadsrätt

Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller om den skadade byggnaden ska återställas genom våra åtgärder. Om vi inte får möjlighet att vidta åtgärder får du ersättning högst motsvarande den kostnad som våra åtgärder skulle ha medfört. Det är du som är beställare och betalningsansvarig av tjänster och varor om vi inte beslutat annat. Fakturor från den som utför en tjänst eller levererar varor ska därmed i normalfallet ställas till dig. Du får då de fördelar som finns i konsumentlagstiftningen.

När en byggnad har skadats beräknas skadebeloppet enligt nedan. Ersättningstabellen för byggnadsdel tillämpas inte om detta skulle leda till oskäligt resultat. Då ska egendomen värderas till vad det kostar att återanskaffa likvärdig egendom med avdrag för värdeminskning på grund av ålder, slitage och omodernitet.

För övriga byggnadsdelar och installationer som inte finns med i ersättningstabellen för byggnadsdel värderas egendomen till vad det kostar att återanskaffa likvärdig egendom med avdrag för värdeminskning på grund av ålder, slitage och omodernitet.

13.5.2 Definitioner

Här förklaras vad vi menar med vissa begrepp som används i detta avsnitt.

Återställande

Antingen reparation av den skadade byggnaden eller uppförande på samma grund av likadan eller närmast motsvarande byggnad för samma ändamål. Vid skada på byggnadsdel menar vi reparation, när så kan ske till en kostnad som understiger kostnaden för utbyte, eller i annat fall utbyte av byggnadsdelen. För skador i våtrum har vi rätt att godkänna utförandet av branschgodkända delreparationer. I kostnaden för återställande ingår även kostnad för lokalisering och friläggning (även rivning) av skadad egendom som omfattas och ersätts av försäkringen. Detsamma gäller återläggning efter reparation.

Byggnadsdel

Var och en av de installationer, ytbeklädnader, tillbehör etc. som är uppräknade i ersättningstabellen för byggnadsdel i detta villkor. Vid skada på målning, tapetsering och annan väggbeklädnad eller golvbeläggning räknas målningen etc. i varje utrymme som en byggnadsdel. Vid återställande ersätts de skadade utrymmenas byggnadsdelar och ytskikt. Angränsande oskadade utrymmen (med samma ytskikt som i de skadade) ersätts inte.

Marknadsvärde

Det pris som mest sannolikt kan erhållas vid en försäljning på den allmänna marknaden

Avdrag för eftersatt underhåll

Utöver avdrag enligt ersättningstabellen för byggnadsdel kan avdrag från återställandekostnaden eller reparationskostnaden göras om underhållet för den del av byggnaden som drabbats av skada varit uppenbart eftersatt. Detta gäller även för byggnadsdel som inte anges i ersättningstabellen.

Åldersavdrag

Åldersavdrag görs på återställandekostnaden för varje byggnadsdel eller del därav enligt ersättningstabellen för byggnadsdel. En byggnadsdels ålder räknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk. Åldersavdraget tillämpas på såväl material som arbetet i sin helhet, såsom rivning, friläggning, demontering, återläggning och återställande.

Åldersavdrag görs upp till 80 procent på byggnadsdel eller del av sådan som före skada var funktionsduglig och normalt underhållen. Åldersavdrag kan däremot bli 100 procent på hushållsmaskiner och installationer som ersätts enligt avsnitt 13.4.9 samt på våtrum som är äldre än 35 år och ersätts enligt avsnitt 13.4.2 Läckage. Vid ett och samma skadetillfälle är åldersavdraget sammanlagt högst 100 000 kronor. Detta gäller inte åldersavdrag som kan bli 100 procent enligt ovan

Byggnadsdel avser både material och arbete rivning och återställande	antal år utan åldersavdrag	Därefter ett avdrag per påbörjat år
installation för värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation samt maskinell utrustning		
Rörsystem, oljecistern, vattenradiatorer, vattenburen golvvärme, avloppstan inklusive septitank och sanitetsgods	10 år	5%
Övrig vatten- och värmeinstallation samt annan maskinell utrustning än hushållsmaskiner tex varmvattenberedare, elradiator, värmepanna inklusive expansionskärl	5 år	8%
värmepumpsanläggning, varmvattenberedare och ackumulatortank som ingår i enhet med värmepump, värmeåtervinningssystem, solfångare, vindkraftverk, takvärme, elslingor i golv	2 år	10%
luft/luft värmepump och luftkonditionering	2 år	15%
Golvbeläggning (ej våtrum)		
Textil	5 år	10%
Plast, vinyl, linoleum och laminat	10 år	5%
Keramiska plattor och stenplattor	10 år	5%
Träggolv inklusive parkett	15 år	5%
Våtrumsbeklädnad inklusive tätskikt		
Golv-, väggmatta (trådsvetsad)	5 år	8%
Keramiska plattor, stenplattor	10 år	5%
Övriga material och utförande samt målning i våtrum	2 år	10%
Massiva	20 år	5%
Övriga	10 år	5%
Takbeläggning		
Plåt	15 år	5%
Övriga material	25 år	5%
Stål, plåt	5 år	8%
Annat material	25 år	8%

Byggnadsdel avser både material och arbete rivning och återställande	antal år utan åldersavdrag	Därefter ett avdrag per påbörjat år
Kakelugnar och öppen spis	25 år	8%
Braskamin, gjutjärnsamin eller liknande av metall	10 år	5%
Övrigt		
Dörrar, portar och fönster	15 år	5%
Elinstallationer	20 år	4%
Radio- och tvantenn inklusive parabol, markiser	5 år	8%
Larm, datakablar och audioinstallationer	5 år	8%
Pool, poolduk och badtunna	5 år	8%
Målning (även utomhus), tapetsering samt annan vägg- och takbeklädnad (ej våtrum)	5 år	8%
Köksinredning, garderobsinredning	15 år	8%
Lister, socklar, foder, snickeridetaljer	15 år	5%
Träpanel inomhus	15 år	5%
Badrumsinredning	5 år	8%

13.5.3 Ersättning på grund av nya normer och branschregler

Vi ersätter i skadat våtutrymme den extra kostnad som kan uppkomma vid återställande eller reparation efter skada på grund av att nya normer och branschregler gäller vid skadetillfället. Högsta ersättning är 10 000 kronor vid varje skadetillfälle.

14. Säkerhetsföreskrifter, begränsningar och andra åligganden

14.1 Generella aktsamhetskrav

För att du ska få full ersättning om en skada inträffar krävs att du följer de aktsamhetskrav och föreskrifter som finns. För försäkringen gäller nedan angivna generella aktsamhetskrav och för en del skadehändelser även särskilda aktsamhetskrav som då anges under respektive skadehändelse i villkoret.

Som generella aktsamhetskrav gäller att du sak

- följa de föreskrifter som finns i lag eller som meddelas av offentlig myndighet
- se till att installationer och montering är fackmässigt utförda och att tillverkares, leverantörens eller installatörens anvisningar för användande, installation, skötsel och underhåll följs
- byta lås, om du har anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckeln dit försäkrad egendom förvaras
- handha och förvara egendomen med aktsamhet och omsorg för att så långt som möjligt förhindra att skada eller förlust uppstår. Särskilt aktsam bör du vara med värdefull egendom. Du ska till exempel inte lämna värdefull egendom utan uppsikt.
- förvara brandfarliga vätskor eller annan brandfarlig egendom enligt myndigheters och tillverkares föreskrifter och i övrigt på sådant sätt att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras. Föreskrifter om brandskydd som finns i lag eller som meddelats av myndighet ska följas. Vid till exempel installationer av kamin, värmepanna och elektriska installationer får endast av behörig myndighet godkända produkter användas och installationen ska utföras fackmässigt, i enlighet med gällande branschregler
- åtgärda sådana brister som vid besiktning påtalats att de bör åtgärdas för att självrisk undvika eller begränsa risk för skada
- uppfylla de krav som ställs i Boverkets byggnadsregler eller meddelats av lokal

byggnadsnämnd samt följa den byggnorm och de branschregler som gäller. Kraven ska uppfyllas oavsett om byggnadslov krävs för vidtagna åtgärder.

De uppgifter som ligger till grund för priset på försäkringen framgår av försäkringsbrevet. När försäkringen tecknas är du skyldig att lämna riktiga och fullständiga uppgifter om sådana förhållanden. Om de uppgifter som står i försäkringsbrevet ändras eller är felaktiga måste du anmäla det till oss.

14.2 Nedsättning

Om de generella eller särskild aktsamheskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned. Nedsättningens storlek beror på omständigheterna i det enskilda fallet, bland annat försummelsens art och betydelse för skadan eller om egendomen varit särskilt begärlig eller värdefull. När det gäller så allvarlig eller upprepad försummelse kan du bli utan ersättning.

Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

Med dig jämföras

- annan som har handlat med ditt samtycke
- din make, sambo eller annan familjemedlem när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad.

14.2.1 När nedsättning inte görs

Ingen nedsättning görs om aktsamhetskrav eller säkerhetsföreskrifter åsidosatts eller försäkringsfallet framkallats med uppsåt av någon som

- var allvarligt psykisk störd
- var under 12 år
- handlat med avsikt att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt. Däremot kan den som kan anses ha samtyckt till handlandet få sin ersättning nedsatt (minskad).

14.3 Framkallande av försäkringsfall

Om du uppsåtligen har framkallat eller förvärrat följderna av ett försäkringsfall får du ingen ersättning. Om du av grov vårdslöshet har framkallat eller förvärrat följderna av ett försäkringsfall kan din ersättning sättas ned efter vad som är skäligt. Detsamma gäller om du måste antas ha handlat eller låtit bli att handla i vetskap om att detta innebär en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Med dig jämföras

- annan som har handlat med ditt samtycke
- din make, sambo eller annan familjemedlem när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad.

14.4 Oriktiga uppgifter

Har du lämnat oriktig uppgift när du tecknat försäkringen eller låtit bli att ändra felaktig uppgift, kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag. Nedsättningens storlek beror på omständigheterna, bland annat försummelsens betydelse för skadan, vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning. Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

14.5 Åtgärder vid skada

14.5.1 Räddningsåtgärd

När en skada inträffar eller hotar att omedelbart inträffa, måste du efter förmåga försöka hindra eller begränsa skada. De anvisningar som vi lämnar ska följas. Vi betalar rimlig

kostnad som du haft för sådan räddningsåtgärd om du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Underlåter du att vidta räddningsåtgärder kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag. Nedsättningens storlek beror på omständigheterna, bland annat försummelsens betydelse för skadan, vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning. Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

14.5.2 Vid skada

Du ska anmäla skada till oss så snart som möjligt. Du måste lämna riktigt och så fullständiga uppgifter som möjligt om vad som inträffat och beträffande den egendom som skadas. Du får inte underhålla något som kan ha betydelse för skaderegleringen. Om du inte fullgör dina skyldigheter kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag. Nedsättningens storlek beror på omständigheterna, bland annat försummelsens betydelse för skadan, vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning. Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

15 Avtalet och premien

15.1 Försäkringstiden

Försäkringen gäller under den tid som står på försäkringsbrevet. Om du tecknar försäkringen samma dag som den ska träda i kraft gäller den dock inte förrän efter det klockslag du tecknar den. Kan försäkringstidens början inte fastställas, börjar den dagen efter den dag då du meddelat oss att du vill teckna försäkring. Om försäkringen är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar den gälla dagen efter premiebetalningen. evoli ansvarar endast för skada genom händelse som inträffar under försäkringstiden om inte annat särskilt anges i försäkringsvillkoren. Om skada uppkommit successivt ansvarar evoli endast för den del av skadan som uppkommit under försäkringstiden i evoli.

15.2 Förnyelse av försäkringen

Vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen automatiskt om inte uppsägning har skett från någondera sida eller vi i förväg har kommit överens om något annat. Har du tecknat motsvarande försäkring hos annat försäkringsbolag, förnyas inte försäkringen

15.3 Din rätt att säga upp försäkringen

Uppsägning kan ske vid vilken tidpunkt som helst och med omedelbar verkan om du som kund önskar det.

15.4 Vår rätt att säga upp försäkringen

Till försäkringstidens utgång

Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång om vi har särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringen. Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägningen avsänts till dig senast en månad före försäkringstidens utgång

Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringen att upphöra under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt era förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl. Vår uppsägning blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om uppsägningen. Beträffande uppsägning på grund av dröjsmål med betalning av premie gäller vad som sägs i avsnitt 15.6.

15.5 Ändring av villkoren

Vid förnyelse av försäkringen Om vi önskar ändra försäkringsvillkoren vid förnyelse av försäkringen meddelar vi dig detta senast i samband med att vi sänder dig kravet om premiebetalning. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som vi erbjuder. Under försäkringstiden På begäran av oss kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt dina förpliktelser mot försäkringsbolaget om det finns synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om ändringen.

15.6 Betalning av premie

Första premien

Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsänt den till dig.

Premie vid förnyad försäkring

Premie för en förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt den till dig.

Följder av försenad betalning

Vi har rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag då vi skickat ett skriftligt meddelande till dig om uppsägningen. Försäkringen upphör inte om du inte har kunnat betala premien inom den angivna tidsfristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder. Då får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast tre månader efter tidsfristens utgång.

15.7 Betalning av tilläggspremie

Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsände den till dig.

Följder av dröjsmål

Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som betalats. Sedan besked om sådan omräkning av försäkringstiden har avsänts till dig gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, dock minst under 14 dagar efter det att besked har avsänts.

15.8 Svensk lag

Svensk lag tillämpas på det mellan dig och oss träffade avtalet

15.9 Integritetspolicy

Vi behandlar våra kunders personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen och övrigt dataskydds- och försäkringslagstiftning. Vi värnar om våra kunders integritet när vi behandlar personuppgifter. Vi behandlar våra kunders personuppgifter när det är nödvändigt för att administrera försäkringarna och fullgöra våra skyldigheter, t.ex. vid tecknande av försäkringen och skaderegleringen. Personuppgifterna kan också komma att användas för marknadsföring genom t.ex. mejl eller SMS. Vi mottar personuppgifter direkt från våra kunder, från någon som företräder kunden, från olika myndigheters register samt från kreditupplysningsföretag. Vi lämnar inte ut personuppgifter till utomstående utan ett samtycke eller att det finns stöd i lag. En mer utförlig information om behandling av personuppgifter finns i appen och på evoli.se

Gemensamt skadeanmälningsregister

Vi använder oss av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter liksom felaktig utbetalning från flera försäkringar för samma skada. Uppgifterna kan även användas i oidentifierad form för statistiska ändamål. Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

16 Regler i särskilda fall

16.1 Annat avtal eller garanti

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

16.2 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror. Reseförsäkring Om du är på resa utanför Sverige tillämpar vi undantaget för krigsskador bara om du rest till en plats där oroligheterna pågick eller om du tar del i oroligheterna eller tar befattning med dem som rapportör eller dylikt. I sådana fall där vi inte tillämpar undantaget betalar vi merkostnad för hemresa som inte kan betalas enligt Resegarantilagen. Vi betalar då också resgods som du förlorar på grund av oroligheterna. Överfallsskydd För överfallsskyddet gäller alltid undantaget för krigsskador.

16.3 Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

16.4 Dammgénombrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med génombrott av vattendamm.

16.5 Terroristhandling

Försäkringen gäller inte för skada genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling. Med terrorism avses en handling, inkluderande men ej begränsad till, användandet av styrka eller våld och/eller hot om detsamma, av person eller grupp (grupper), vare sig någon handlar enskilt eller på någons uppdrag eller i samband med någon organisation (organisationer) eller regering (regeringar), betingande av politiska, religiösa, ideologiska, eller etniska syften eller skäl inkluderande avsikten att påverka regeringar och/eller försätta allmänheten, eller del av allmänheten, i fruktan.

16.6 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som uppstår om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighetsåtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse

17 Ersättning vid försäkringsskada

17.1 Utbetalning av ersättning

Försäkringsersättning, som inte avser periodiska utbetalningar som livränta, betalar vi ut senast en månad efter det att du har uppfyllt dina åtaganden. Har du rätt till ett visst belopp, utbetalar vi detta i avräkning på den slutliga ersättningen. När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas betalar vi ersättning senast en månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats. Om myndighet har utfärdat förbud mot att skadad egendom återställs och detta beslut överklagats betalar vi ersättning senast en månad efter det att vi fått reda på att besvären inte lett till någon ändring.

17.2 Ränta

Betalar vi ersättning efter utgången av den månad som angetts i avsnitt 17.1 Utbetalning av ersättning, betalar vi dröjsmålsränta enligt 6 § Rättelagen (1975:635). Under polisutredning, betalar vi dock ränta endast enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kronor.

17.3 Preskription

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks enligt ovan angivna tidsfrister, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

17.4 Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring. Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

17.5 Om det blir tvist

Vid tvist om värdet av skada på lös egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsperson uttala sig om värdet. Värderingspersonen ska utses av svensk handelskammare om parterna inte enats om annat. Vid tvist om värdet av skada på lös egendom, byggnad eller på tomtmark ska på begäran av någon av parterna en värderingsperson uttala sig om värdet. Värderingspersonen ska utses av svensk handelskammare om parterna inte enats om annat. Värderingspersonen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd

Av ersättningen till värderingspersonen ska den försäkrade betala 500 kronor, samt 10 procent av överskjutande belopp, dock sammanlagt högst 50 procent av värderingsmannens ersättning. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi dock hela kostnaden.

17.6 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan

18. Om du inte är nöjd

Har vi begått ett misstag?

Vi vill att du ska vara nöjd med oss och den service vi levererar. Om vi inte har levt upp till dina förväntningar vill vi att du kontaktar oss. Vi ber dig att i första hand höra av dig till den som gjort bedömningen av din skada eller handlagt ditt ärende, oftast kan ett mail eller ett telefonsamtal rätta till fel eller missförstånd som har skett. Du kan även begära att ditt ärende ska omprövas av en ansvarig på avdelningen.

Är du fortfarande inte nöjd kan du kontakta klagomålsansvarig för att få ditt ärende omprövat klagomal@evoli.se. Vi kommer att behöva ditt namn, information så vi vet vilken försäkring eller skada det gäller, kontaktuppgifter till dig och såklart en förklaring till varför du inte är nöjd. Klagomålsansvarig kommer att gå igenom ärendet och kontakta dig inom 14 dagar för att informerar dig om hur vi ser på ärendet. Om vi, av någon anledning inte har möjlighet att kontakta dig inom 14 dagar kommer vi att åtminstone kontakta dig inom utsatt tid och förklara varför vi inte kommer att hinna svar dig och när du kan förvänta dig ett svar.

Andra vägar för rådgivning och prövning

Konsumenternas Försäkringsbyrå ger privatpersoner oberoende och kostnadsfri vägledning om pension, försäkring och skadereglering men prövar inte tvister. 0200-22 58 00 Konsumenternas Försäkringsbyrå Box 24215 104 51 Stockholm konsumenternas.se Du kan även vända dig till Konsumentverket och deras upplysningstjänst Hallå Konsument, eller den kommunala konsumentvägledningen för råd och hjälp. För att se vad just din kommun erbjuder, se din kommuns hemsida. 0771-525 525 Hallå Konsument Box 48 651 02 Karlstad www.hallakonsument.se

Allmänna Reklamationsnämnden

Du som är privatperson har möjlighet att göra en anmälan till Allmänna Reklamationsnämnden (ARN). ARN prövar kostnadsfritt tvister mellan företag och privatpersoner efter att företaget tagit slutlig ställning, förutsatt att tvisten rör mer än 2000 kr. www.arn.se Box 174, 101 23 Stockholm Telefon 08-508 860 00 arn@arn.se

Domstol

Du kan alltid få en tvist prövad av tingsrätten. De flesta försäkringar innehåller även en rättsskyddsförsäkring som ersätta delar av rättegångskostnaderna.